

WEDSTRIJDEN

DE STRAAT

Voor de tweede maal organiseert het ABC Architectuurcentrum van 20 juni t/m 17 augustus een architectuurwedstrijd voor scholieren uit het Voortgezet Onderwijs in Haarlem. Jongeren dragen ideeën aan om ruimte te scheppen in de binnenstad, ontwerpen een straat zonder auto's en maken kunstobjecten die tevens functioneel zijn als straatmeubilair.

Info T (023) 534 05 84

SPEELPLEIN

Het Nederlands Architectuurinstituut (NAi), het R97-festival en de gemeente Rotterdam hebben een prijsvraag georganiseerd voor Nederlandse architecten, vormgevers, beeldend kunstenaars en landschapsarchitecten. Het doel van de prijsvraag is blijvende aandacht te verkrijgen voor het kindvriendelijk ontwerpen van de dagelijkse leefomgeving van kinderen in de stad. Tegelijkertijd is het doel om nieuw talent uit verschillende ontwerpdisciplines een kans te bieden ideeën over de vormgeving van de openbare ruimte in praktijk te brengen. De gemeente Rotterdam heeft de intentie om het winnende ontwerp daadwerkelijk uit te voeren. Aanmelden vóór 20 mei door een kort briefje te sturen naar het NAi, Museumpark 25, 3015 CB Rotterdam of door te faxen naar (010) 436 69 75.

ALUMINIUM AWARD 1997

Ontwerpers, (interieur)architecten, projectinrichters, fabrikanten en constructeurs kunnen meedingen naar de Aluminium Awards 1997 in de categorieën "Woninginrichting", "Kantoorinrichting" en "Signing en communicatiemediën". Deze prijs wordt jaarlijks toegekend aan producten of projecten waarin op een zinvolle en innovatieve manier aluminium is toegepast. Uiterste inzenddatum 1-7-1997. Info T (0513) 61 06 66, F (0513) 65 02 60. Secretariaat Aluminium Award 1997, Postbus 557, 8440 AN Heerenveen.

UIT DE KUNST

Vooruitlopen op haar 10 jarig bestaan daagt Art Poetry & Design vormgevers, grafisch en beeldend kunstenaars uit om een relatiegeschenk gericht op de zakelijke markt te ontwerpen. Een selectie van de ingezonden modellen zijn van 27-6 t/m 11-7 in het Sikkens Schildersmuseum van Akzo Nobel te zien. Er zijn drie geldprijzen, een aantal eervolle vermeldingen, en een prijs die bepaald wordt door de bezoekers van de tentoonstelling. Uiterste inzenddatum 23-5-1997.

Info T (0499) 47 63 90, F (0499) 47 16 18.

EERSTE LUSTRUM VOOR BEST VERZORGEDE JAARVERSLAGEN VAN NEDERLAND

In het kader van de Lutkie & Smit/ Art View Jaarverslag Erkenning worden voor de vijfde maal de beste jaarverslagen van Nederland geselecteerd door een deskundige jury. Er zal vooral gelet worden op de communicatieve aspecten van het jaarverslag. Elementen als fotografie, illustraties, typografie en papierkeuze worden nadrukkelijk in de beoordeling meegenomen. Inschrijftermijn sluit in juli. Inschrijfformulieren en info T (0345) 47 71 21.

GELDERSE VORMGEVINGSPRIJS 1997

Jaarlijks terugkerende prijs, uitgeschreven door de provincie Gelderland. Inzendingen worden beoordeeld op beeldend-artistieke kwaliteit, produceerbaarheid, marktpotentie en functionaliteit. De prijs bedraagt f 25.000 en wordt toegekend aan de combinatie ontwerper/bedrijf. Inschrijftermijn sluit 18 juli 1997. Info T (026) 359 91 57/359 92 07.

MATERIAAL & TECHNOLOGIE

Door Ed van Hinte

MATTER SNATCHERS

Er zijn heel wat films gemaakt waarin buitenaardse wezens of machines zich meester maken van het menselijk lichaam. Plastics komen dan wel niet van een andere planeet, ze zijn hier wel de boel aan het overnemen, stapje voor stapje, hier en daar een klein stukje mens, maar hoofdzakelijk hele grote stukken ding. Elke week woekert kunststof voort. Opeens rijden er bijvoorbeeld van die kleine Fordjes KA rond, met opzichtige grijze, niet-blikken spatborden. Kunststoffen nemen steeds meer het werk van metalen over, om de eenvoudige reden dat ze zich makkelijker en goedkoper in complexe vormen laten dwingen. Bovendien verdringen ze elkaar. Het is een tweede invasie. Aan het front vervangen ze nog andere materialen. Maar nu geven ze zich steeds meer over aan een onderlinge machtstrijd.

KUNSTSTOF AAN METAAL

Langzamerhand klassiek is het gegeven dat metaal plaatsmaakt voor synthetische materialen. Dat gebeurt op een steeds meer geavanceerd niveau, onder motorkappen en in constructies. Modern Plastics International (nu op www.modplas.com) van februari meldt een ophangingsstang van composiet, met aluminium lagers eraan vast, gegoten volgens het Litecast-proces. Zo'n bevestiging van kunststof aan metaal is een belangrijke doorbraak. Het onderdeel is beter bestand tegen roest, goedkoper en lichter. Het is voor het eerst commercieel toegepast in de Corvette van 1996, altijd nog een van de zwaarste sportwagens ter wereld.

PAARDEN-NIKES

Dat steeds meer mensen zich voortbewegen op uiterst ingewikkelde bouwsels die in afgetrapte vorm soms al driemaal zoveel opbrengen, wisten we. Paarden beginnen nu ook. Het lijkt erop dat vastgespijkerd smeedijzer zich moet terugtrekken ten gunste van elegante paardenschoentjes van slijtvast polyurethaan. Rolmodel Michael Jordan krijgt renpaard Abraxas Moonstruk als opvolger.

POLYESTERSTOELEN

Dat wil niet zeggen dat polyurethaan zaligmakend is. De thermoplastische variant komt sterk op in schoeisel, maar het schuim in stoelen krijgt concurrentie van polyester, dat het voordeel heeft dat het kan worden gerecycleerd. Er is volgens Modern Plastics International van december vorig jaar in de Verenigde Staten een autostoel ontwikkeld die hele-

maal van polyester is. De kussens zijn van klauwen polyester, grotendeels PET, en de vering, die eerst van metaal was, is nu gemaakt van een elastische polyestervariant. De stoelen laten zich op dezelfde manier herverwerken als PET-flessen. Volgens de bedenkers zijn de stoelen lichter en goedkoper te maken, omdat er minder hoge eisen gelden voor de matrijzen.

POLYPROPEEN

Maar het sterkste leger is op het ogenblik duidelijk dat der polypropenen. Er komen steeds meer varianten, en eigenschappen op het gebied van vloeien in de matrijs, transparantie, sterkte en stijfheid zijn drastisch beter dan een jaar geleden. Dat verklaart dat de winkels van Blokker en V & D opeens vol liggen met forse huishoudelijke producten van polypropenen die tot voor kort onmaakbaar waren. De prettig snelle manier waarop het materiaal de mal vult, verkort de cyclustijden. En tegelijk zijn de producten, als ze eenmaal zijn afgekoeld, sterker dan hun voorgangers van polyethenen. De nieuwe transparantie van de kunststof laat zich steeds meer gelden. Er is een verpakkingsfolie ontwikkeld voor infuusvloeistoffen die PVC op dat gebied de pas afsnijdt. Het spul heet propylflex en het bestaat uit een laagje gewoon polypropyleen met ter weerszijden een zogeheten elastische co-polymeer waarin de stof is gebonden aan een andere kunststof met een veel ingewikkelder naam. Het materiaal is bij eenzelfde sterkte half zo dik. Doorzichtig polypropenen laat zich ook niet langer onbetuigd in huishoudelijke apparaten. Het Duitse Rowenta heeft een volledig blauw-transparant stoomstrijkijzer op de markt gebracht. Deze keer is polycarbonaat op de vlucht geslagen voor de overmacht. Veel geïntegreerder kan zo'n product nauwelijks meer. Alleen de zool is nog van metaal. Waarschijnlijk is dat alleen nodig voor de naam. Stoomstrijkpolypropenen bekt niet lekker.

Litecast: Delphi Chassis Systems, Dayton, Ohio, USA.

Paarden-Nikes: Sunkyoung Industries, via Elastogran GmbH, Postfach 1140, D-W2844 Lemf-rde, Duitsland. T +49 5443 120 F +49 5443 12201

Polyesterstoelen: DuPont de Nemours SA, PO Box 50, Chemin du Pavillon 2, Le Grand-Saconnex, 1218 Geneve, Zwitserland T +43 22 7175111. F +43 22 7175109